

Чињенице у вези са Електропреносом БиХ



Правни основ за оснивање Електропреноса:

- Споразум између премијера ФБиХ и РС око Компаније за пренос електричне енергије и независног оператера система закључен 2. јуна 2003. године на основу члана ИИИ. 5 (б) Устава БиХ.
- Закон о оснивању компаније за пренос електричне енергије у БиХ, који је Парламент БиХ усвојио и који је објављен у Службеном гласнику БиХ бр. 35/04.
- Захтјев из Европског партнерства, као и захтјев из преговора око Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП).

Резултати рада и користи за РС:

- Од почетка реформе сектора електричне енергије 2002. године и накнадног стварања Електропреноса као темеља ове реформе, међународна заједница је уложила стотине милиона евра у успостављање и побољшање електроенергетске инфраструктуре у БиХ. Као резултат, електроенергетски систем БиХ је у потпуности функционалан и бољи од система сусједа.
- У прве двије године свог рада, Електропренос се доказао као профитабилно предузеће: његов профит у 2007. години је износио 13,5 милиона КМ, а у 2008. години 21 милион КМ.
- Република Српска је стекла директну добит од резултата рада Електропреноса:
 - РС је зарадила 3,4 милиона КМ у 2007. години те 2,1

милион КМ у 2008. години на рачун пореза на добит предузећа, који се плаћа према сједишту предузећа смјештеном у Бања Луци (ФБиХ није добила ништа по том основу);

– Смјештајем сједишта Електропреноса у Бања Луци отворено је 100 радних мјеста;

– Упркос тврдњама званичника РС-а бројке показују да је у 2006. години и 2007. години, РС имао више улагања у преносну мрежу (52,4%) него ФБиХ (47,6%), иако већина прихода предузећа (63,3%) долази од потрошача из ФБиХ и иако је ФБиХ већински власник у компанији;

– У овом тренутку на рачуну Електропреноса би се требало налазити око 150 милиона КМ, које су намијењене за улагања широм БиХ, али која се не могу користити због блокаде управљачких структура од стране РС. Обнављање рада компаније и њених тијела би дозволило стварно кориштење овог новца и даља улагања у РС (и ФБиХ).

• Не постоје аргументи који би подржавали тврдњу да је утицај Електропреноса на РС негативан. Поред горе наведених чињеница *“Анализа статуса РС-а у Електропреносу”*, који је припремио Електроенергетски координациони центар Београд у септембру 2008. године, на захтјев Владе РС-а, наводи: *“Резултати анализе других питања, која се тичу функционисања компаније (утицај пореза, приходи од преноса електричне енергије итд.), потврђују да, дугорочно, РС, као мањински дионичар, неће имати више или мање штете или користи од компаније него други дионичар, ФБиХ”*.

Разлози за одлуку Високог представника од 18. септембра 2009.год.:

• Као што је Савјет за имплементацију мира нагласило 30. јуна 2009.год., те амбасадори Управног одбора потврдили 18. септембра 2009.год., функционисање Електропреноса се

континуирано и озбиљно погоршавало усљед активности и опструкција органа власти РС и њихових представника. Да појаснимо:

– Управни одбор није се састао више од годину дана, без обзира на поновљене покушаје предсједавајућег да сазове састанке те чињеницу да су примали плату цијели овај период;

– Мандат четири члана Управног одбора истекао је у протекле двије године;

– Мандат тројице кључних извршних директора те свих чланова Комисије за ревизију истекао је прије пола године;

– Мандат генералног директора (Душан Мијатовић) требао је истећи 19. септембра 2009. године.

· Савјет за имплементацију мира позвао је РС у више наврата да се поново ангажује у тијелима предузећа, али РС то није учинила. Чак и Споразум између ентитетских премијера о принципима енергетске политике постигнут 6. новембра 2008. године и Споразум скупштине дионичара Електропреноса од 3. децембра 2008. године никада нису спроведени у дјело.

· Операције предузећа, те чак и сигурна испорука електричне енергије грађанима доведени су у питање, тако да је високи представник морао дјеловати.

Суштина Одлуке високог представника од 18. септембра 2009. и Налога супервизора од 19. септембра 2009.:

· Одлуком високог представника од 18. септембра 2009. год. наложено је Управном одбору Електропреноса да покрене процес именовања новог генералног директора без одгађања. Одлука такође обавезује садашњег генералног директора Електропреноса да остане на дужности и обавља све послове у складу са Законом, све до именовања његовог наследица односно до његове смјене са дужности. На крају, одлуком је предвиђен механизам за замјену генералног директора

у прелазном периоду у случају оставке или спријечености да обавља функцију.

· Налогом који је издао супервизор 19. септембра потврђено је да имовина Електропреноса која се налази у Брчко Дистрикту остаје искључиво у власништву Електропреноса, осим уколико поменуто предузеће престане постојати као правно лице. У таквој ситуацији, имовина Електропреноса у Брчко Дистрикту сматраће се имовином Брчко Дистрикта у складу са Коначном арбитражном одлуком, Анексом Коначне арбитражне одлуке, те Уставом Босне и Херцеговине.

Ефекат Одлуке високог представника и Налога супервизора на власништво над Електропреносом:

· Власничка структура над Електропреносом БиХ остаје иста: 41% (РС): 59% (ФБиХ). Ни Одлука високог представника ни Налог супервизора не мијењају овај омјер.

· Одлука високог представника уопште се не односи на власништво Електропреноса, док Налог супервизора напосто појашњава да ако Електропренос престане постојати као правно лице некада у будућности, његова имовина лоцирана у Брчко Дистрикту ће припасти Брчко Дистрикту у складу са Коначном арбитражном одлуком, Анексом Коначне арбитражне одлуке и Уставом Босне и Херцеговине.